

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בראשות ובנשיאות כ"ק מורנו ורבנו האדמו"ר רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א
בן הצדיק המלוב"ן רבי **משה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי **חיים פינטו** זע"א

פרשת תולדות

ב' כסלו תשפ"ב 1101

זמני השבת

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

4:32	4:17	4:25	4:11
------	------	------	------

הדלקת נרות

5:25	5:23	5:25	5:23
------	------	------	------

מוצאי שבת

6:03	5:59	6:01	6:02
------	------	------	------

רבינו תם

הילולא דצדיקיא

ב - רבי אהרן קוטלר ראש ישיבת לייקווד

ב - רבי אברהם הכהן בעל 'טהרת המים'

ג - רבי יוסף דוד

ג - רבי שלמה זלמן ברוין
מח"ס 'שערים המצוינים בהלכה'

ד - רבי רפאל כדיר צבאן

ד - רבי יעקב דוד קאליש מאמשינוב

ה - רבי חיים דוד בן סוסאן ראב"ד קובלנקה

ה - רבי שמואל הלוי אידלס המהרש"א

ו - רבי חיים מאיר רובמן

ו - רבי שמואל ב"ר דניאל פינטו

ז - רבי רפאל דוד סאבן רבה של טורקיה

ז - רבי יעקב משה חרל"פ מח"ס 'בית זבול'

ח - רבי אהרן טברסקי האדמו"ר מצ'רנוביל

ח - רבי אברהם הכהן

בעל 'משמרות כהונה'

להימשך אחר המצווה שהיא שורש ויסוד תיקונו בעולם הזה, וכך יזכה להשלים את ייעודו בעולם הזה. וכשם שהקב"ה מעורר את חמדת האדם לקיים מצווה מסוימת מפני שהיא תיקונו, כך אם האדם רואה שיש לו משיכה מיוחדת לעבור על עבירה פלונית, צריך לדעת שאיסור זה הוא עיקר ניסיונו בעולם הזה, ועליו להישמר מפניו מכל משמר, ואם יזכה להינצל מאיסור זה, על ידי כן יזכה להשלים את ייעודו ותיקונו.

משביר לרדוד

תיקון האדם בעולם הזה

"ויתרצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את ה'" (בראשית כה, כב)

רש"י מבאר פסוק זה שכאשר היתה רבקה עוברת ליד פתח בית המדרש היה יעקב מפרסם לצאת, ואילו כשהיתה עוברת בפתחי עבודה זרה היה עשו מפרסם לצאת. ומקשה המהר"ל מפראג (גור אריה שם) הרי היצר הרע לא ניתן באדם אלא בשעה שנולד, וא"כ כיצד היה עשו מפרסם לצאת לרשעו עוד קודם שנולד. ומתוך המהר"ל שפרסום של עשו לא היה מחמת היצר הרע שבו, אלא מחמת עצם טבעו הרע.

כלומר, כל אדם אף ללא יצרו יש בו מידות הטובות בנפשו, יש שנולד עם מידות טובות וראויות, ויש שנולד עם מידות רעות. עשו אף ללא יצר הרע שבו היה בעצמותו שואף לרע, ולכן היה מפרסם לצאת לבתי עבודה זרה אף קודם שנולד.

כל אדם שבא לעולם הזה, יש לו תיקון מיוחד שאותו הוא צריך לתקן במשך חייו, אדם שמרגיש שיש בו מידות רעות הטובות בו מעצם קיומו, ידע שמטרת בואו לעולם היא שיעבוד על מידותיו אלו ויתקן אותם. ואילו אדם שמטבעו יש בו מידות טובות, מטרת בואו לעולם היא לשפר ולזכך אותן יותר ויותר. כמו כן אם האדם נמשך לקיים מצווה מסוימת באופן מיוחד, צריך שידע שמחסידי הבורא נתנו לו להימשך אחר קיום מצווה זו, כי בודאי בא לעולם הזה כדי לתקן מצווה זו, ויתכן שהחסיר בה בגלגוליו הקודמים. ולכן תמיד נמצא פלוני אוהב מצווה מסוימת ונזהר בה יותר ממצווה אחרת, משום שהוא בא לעולם כדי לתקן מצווה זו, ומן השמים סייעו לו בזה שנטעו בו אהבה ומשיכה לקיים מצווה זו דווקא, כדי שעל ידי קיומה יצליח להשלים את תיקונו וייעודו.

לאחר מאה ועשרים שנותיו של האדם על פני האדמה, אם הקב"ה יטען בפניו מדוע הוא כל כך הרשיע בעולם הזה, לא יוכל האדם לטעון - לא ידעתי שבאתי לעולם הזה כדי לתקן תיקון פלוני. משום שאם יאמר כך, הקב"ה יטען כנגדו - הרי הרגשת וידעת שיש לך אהבה ונטייה לקיים מצווה פלונית, או לעבור על עבירה פלונית, א"כ היית צריך להבין שבאלו הדברים צריך אתה להדר יותר מכל. ומכיוון שמצווה גוררת מצווה (ראה אבות ד, ב), מתוך שהאדם יקיים ויתקן את המצווה שהוא נמשך לעשותה, ימשך לקיים מצוות נוספות הנגרות מקיים המצווה הראשונה, ועל ידי כן יזכה להדר בהשלמת תיקונו יותר ויותר. והוא שאמר חז"ל (אבות שם) שכר מצווה מצווה - מהו השכר שיש לאדם בעולם הזה בעבור קיום מצוותיו, שהקב"ה מזמן לו לקיים מצוות נוספות, ובזה נמצא שמרבה את שכרו בכפל כפליים.

ועוד יש להוסיף, שעל ידי שהאדם מקיים מצוות כפי ציווי ה', נותנים לו שכר מן השמים להימשך אחר מצווה מסוימת באופן מיוחד, ועל ידי זה מודיעים לו מן השמים מהי המצווה שתפקידו לתקן בעולם הזה, בבחינת שכר מצווה מצווה, שהשכר שמקבל על קיום המצוות הוא שהקב"ה יסייע בעדו

החיד"א כותב בספרו 'דבש לפי' (מערכת ק אות כו) שקרח היה גלגול של קין, ויעודו בעולם הזה היה לתקן את חטא חמדת הכבוד שחטא בו קין. כאשר קרח ראה שהוא חומד את הנשיאות ומקנא באליצפן בן עוזיאל, היה לו לשאול את עצמו מדוע הוא כל כך מתקנא בגדלותו של אליצפן, ושואל הקנאה והחמדה הן המידות הרעות שעליו לתקן בעולם הזה. ואם קרח היה עובד על עצמו לבל יהיה מתקנא וחומד גדולה לעצמו, ממילא היה מרגיש שבהתגברותו על המידות הללו הוא זוכה להשלים את ייעודו, והיה זוכה לתקן את הקלקול שקלקל קין שנשמתו התעברה בתוכו.

עוד כתב החיד"א בספרו 'מדבר קדמות' (מערכת פ אות ב) שמשא רבנו היה גלגול הבל, ולכן היה צריך קרח להתבטל ולהיכנע למרותו של משה רבנו, כדי לתקן בכך את חטאו של קין שהרג את הבל אחיו. אולם קרח לא השכיל להבין זאת, ובמקום שיתקן את שלמותו עם משה הוא הבל אחיו בדרכי נועם, הוא קם עליו להורגו פעם נוספת, ולכן נתקיימה בו מידה כנגד מידה ובלעה אותו האדמה, כפי שעשה קין להבל אחיו בגלגול הראשון, שקם עליו והרגו נפש והאדמה בלעה את דמו, כמו שנאמר (בראשית ד, י) "קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה".

כתוב בתורה (במדבר טז, טו) "ויאמר אל ה' אל תפן אל מנחתם לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעתי את אחד מהם" - משה רבנו התפלל לה' שלא יקבל את קרבן קרח ועדתו. והוא פלא פלאים שמשא רבנו הרועה הנאמן יתפלל כדבר הזה על אדם מישראל, ונראה לומר, היות וקרח הוא גלגול קין אשר הקריב פירות באושים לה', והקב"ה לא פנה אל מנחתו אלא אל מנחת הבל אחיו שהביא ממבחר צאנו, ומנחתו כן התקנא קין בהבל אחיו ורצחו, לכן התפלל משה אל ה' וביקש - כשם שלא קיבלת את מנחת קין בגלגולו הראשון, גם עכשיו אל תקבל את מנחת קרח שהוא גלגול קין, משום שהוא מעז פנים כנגד ה' ושליחו וכופר במצוות התורה, כפי שקין העז פנים כנגד ה' ואמר (בראשית ד, ט) "השומר אחי אנכי". ומאחר וקרח לא עבד על מידותיו ולא היה מוכן לתקן את מעשה רציחת הבל, לפיכך פנה משה רבנו אל הקב"ה בבקשה שלא יפנה למנחתו גם עכשיו אלא יבוא על עונשו. והדברים עמוקים ודי למבין ברמיזה.

דברי הנמים

פרפראות לפרשה
משולחנם של חכמי התורה

הלכה הנפלא משגרירות שוודיה

ההשוואה הברורה וההבחנה בין יעקב לעשיו מקבלת ביטוי בשלשת המילים "הקול קול יעקב". זהו הקול מבטא את מהותו ואופיו של האיש שדמותו חקוקה בכסא הכבוד. הקול אומר הכל...

ואנו, כצאצאיו של יעקב אבינו ע"ה, מחויבים להיצמד לאותו תג זיהוי מכובד ונעלה. לשמור מכל משמר על המסורת, על הערכים שהנחיל לנו אבי האומה איש תם וישב אהלים.

התיאור המשכיל הבא לקוח מתוך הספר 'שמחה בבית', בסיפור מפעיים על תלמיד חכם מישיבת פונבז'ץ, שסיפר לשומעי לקחו על ביקור שערך פעם בשגרירות שוודיה בארץ ישראל, השוכנת ברחוב הירקון בתל אביב.

אם לכל אחד מאתנו לא מזדמן לבקר במקום זה מידי יום ביומו, וגם לא מידי שנה בשנה, הרי שלת"ח ההוא בוודאי נחשב הדבר כאירוע נדיר ויוצא דופן במיוחד. וכיון שאחד החובות המוטלים על כל בן תורה, היא ללמוד לקח ומוסר מכל דבר שהקב"ה מזמן לו בחייו, הפעיל הת"ח את כל מחשבותיו על מנת להפיק מהביקור את הלקח הנכון. והוא אכן יצא משם עמוס וגדוש בלקחים מוסריים:

"מהרגע הראשון שנכנסתי לבניין השגרירות ה'מטפס' לכמה קומות" - סיפר הת"ח לתלמידיו - "ראיתי ונתתי אל ליבי שכל פינה בבניין משקפת ומסמלת את ארץ האם, הלא היא שוודיה. על הקירות היו תלויות תמונות נוף משוודיה, הריהוט היה מעוצב בסגנון שוודי, כמו גם סמלים אופייניים אחרים שהאזרחים השוודים מעריכים אותם. כל זאת למרות שהאנשים שאיישו את הלשכות והמשרדים בשגרירות לא היו, ברובם, יוצאי שוודיה.

"גם שפת הדיבור בכל פינות השגרירות היתה השפה השוודית, והעובדים הקפידו לשוחח רק בשפה זו; הנהגות והנימוסין במקום נגזרו מהתרבות בארץ זו; הדיפלומטים הגיעו לעבודתם במכוניות שוודיות, וכך עוד ועוד תווים ותגיות, סמלים וסימונים, שכולם ביחד וכל אחד לחוד הזכירו את שוודיה.

"ההרגשה היתה, שלמנהלי השגרירות יש ענין מיוחד בהחדרת אורח החיים וההווי השוודי אל תוך הבניין. לאמר: 'כאן מתנהגים כמו בשוודיה, ובשוודיה כמו בשוודיה יש כידוע הנהגות והליכות מיוחדות במינן. מי שחורג מההליכות הללו, אין מקומו אתנו'.

"ביוצאי מבניין השגרירות, המשיך הת"ח לספר, חשבתי לעצמי שהנה אני הולך עתה אל בית המדרש, וגם שם יש, להבדיל, הנהגות והליכות מיוחדות, המאפיינות את בית מקדש המעט, ומה גדולה, אפוא, החובה המוטלת עלינו לשמור במסירות רבה על כל תג ותג בהליכות אלו, לא פחות ממה שאנשי השגרירות השוודית ברחוב הירקון, מקפידים על קיום הליכותיהם.

"ומבית המדרש אני הולך לביתי, וגם שם, בבית היהודי, יש אינסוף הנהגות שצריכות לאפיין את אנשי הבית, ועליי ועל כל אנשי ביתי מוטלת החובה, לאמץ את הנהגות הללו בחום, ולא לסור מהן כמלוא הנימה".

לזכור שאנחנו מתגוררים ב'בית יהודי', עם 'פה' משלו, עם 'הקול קול יעקב' שלו ועם הנימוסים משלו, והדבר צריך להיות מורגש בצורתנו, ובכל הליכותינו, שהכל יראו ויגידו ש'האיש הזה משתייך לבית היהודי'!

ארחות ישראל

הליכות והלכות בין אדם לחברו

נהפך מאויב לאהוב

אדם שהוא מסית ומדיח לכפירה בעיקרי הדת, חובה לנטור להם שנהא תמידית, גם אם הם בגדר 'תינוקות שנשבו', ועליהם אמר דוד המלך ע"ה "תכלית שנהא שנאתים לאויבים היו לי".

אכן אם החוטאים שבו בתשובה ושינו אורחותיהם, שוב אסור לשנאותם. וכל מי שקיבל על עצמו לשוב בתשובה בעצם הקבלה לשוב באמת ובתמים מדרכיו הרעים - הרי הוא חוזר מיד לכשרותו.

במסילת נערה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

תורתו אומנותו

מעשה היה בבחור ממדינת מקסיקו שבאמריקה אשר היה רחוק מאד מדרך התורה. ברוך ה' עלה בידי לשכנע אותו לנסות ללמוד בישיבה קדושה בארץ ישראל, והבחור שנענה להפצרותי נסע ללמוד בישיבה בבני ברק במשך שבועיים בלבד, בהם הוא טעם את טעמה הערב של התורה.

שנה לאחר מכן פגשתי את הבחור שוב, והוא סיפר לי שהוא חפץ מאד ללמוד תורה בישיבה, אולם הוריו מתנגדים לדבר בכל תוקף, ודורשים ממנו ללמוד מקצוע מכובד באוניברסיטה.

כיון שכך, ניסיתי לשוחח עם הוריו ולשכנע אותם שיאפשרו לבנם ללמוד היכן שלבו חפץ. ולאחר שכנועיים רבים נתנו ההורים את אישורם לדבר, בתנאי שהלימוד בישיבה יהיה לזמן מוגבל, שלאחריו בנם ישוב ללמוד מקצוע באוניברסיטה.

הבחור קיבל את התנאי ונסע ללמוד תורה בישיבה קדושה. במשך הזמן המוקצב הוא השקיע את עצמו בלימוד התורה, ובתום התקופה המדוברת בא לפניי ואמר לי שכל רצונו הוא להמשיך ללמוד בישיבה.

הכרתי את הבחור היטב וידעתי על כישוריו הרבים ועל גאונותו וראשו המבריק המתאים ללימוד התורה, וכיון שחשבתי שעתיד לצאת ממנו עליו גדול, טרחתי בדרכי מארגנטינה למקסיקו, כדי לשוחח שוב עם הוריו ולשכנע אותם שיאפשרו לו להמשיך ללמוד תורה בישיבה.

הצליח ה' דרכי, ועלה בידי בחסדי שמים להשמיע באוזניהם דברי חיזוק שונים עד שלבסוף הוריו הסכימו לוותר לגמרי על לימודיו באוניברסיטה.

אותו בחור התעלה מאד בלימודיו, ובארבע שנים הספיק ללמוד מה שבחורים אחרים לומדים במשך חמש עשרה שנה. לימים, זכה לבוא בברית הנישואין והקים את ביתו כבית יהודי לכל דבר.

בחנותנו, שנערכה במקסיקו השתתפו גדולי הדור מארץ ישראל ומשאר מקומות בעולם, ואני הודיתי באותה שעה לקב"ה על שזיכה אותי להיות השליח להתקדמותו הרוחנית הגדולה. הנה הבחור זכה לעזוב את כל הבלי העולם הזה, ועם רצון של ברזל וסייעתא דשמיא מופלאה הגיע לדרגה הנעלה שתורתו אומנותו והוא בן תורה לכל דבר.

במה מפטירין

הפטרת השבוע:

"משא דבר ה'" (מלאכי א. ב)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על יעקב ועשו, ככתוב: "הלא אח עשו ליעקב" וגו', וכן בפרשה מסופר על לידת התאומים יעקב אבינו ע"ה ועשו הרשע ותולדותיהם כיוצא בהם.

מז האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ברכה שהיא כמו קללה

כתיב (בראשית כז, לג) 'ויחרד יצחק חרדה גדולה עד מאד וגו', בטרם תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה'.

כאשר יצחק הבין כי הוא בירך את יעקב ולא את עשו, הוא דווקא שמח בכך, וכבר לא רצה יותר לברך את עשו, על אף שכפי הנראה היו לו באמתחתו עוד ברכות לרוב (וראיה לדבר, כי הרי לבסוף כן העניק לו ברכות). ויש להבין, מדוע באמת לא רצה יצחק אבינו לברך את עשו כאשר הוא כל כך התחנן אליו, ומדוע באמת לבסוף הוא כן בירך אותו.

ונראה לענ"ד בזה, כי הנה יצחק אבינו ידע כי עשו הוא רשע והוא לא רוצה לחזור בתשובה, והוא מתנהג בעריצות ובאכזריות כלפי יעקב אחיו, ולכן לא רצה לברך אותו. אבל כאשר עשו בכה כל כך לפניו, היה הדבר נראה כאילו עשו כן חוזר בתשובה, ולכן יצחק הסכים לברך אותו.

אבל גם אז, כאשר בירכו, הוא בירך אותו ברכה שהיא כמו קללה עבורו, במה שאמר לו 'ועל חרבך תחיה'. שכן, ראשי התיבות של המילים הללו (ו' ח' ת') עולין בגימטריא כמנין יתד, לרמוז על חרב ועל יתד של מלחמה. ואילו סופי התיבות של המילים הללו הן אותיות כלה. לרמוז לעשו הרשע, כי לבסוף חרבו תבוא בלבו שלו, והוא יהיה כלה, ויאבד מן העולם. כמו שאכן הכתוב אומר (עובדיה א, כא) 'ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה. כלומר, לבסוף בבוא משיח צדקנו לגאלנו המלוכה תהיה רק לבני ישראל, לבנים של יעקב אבינו, ואילו עשו וכל זרעו יהיו כלה ויאבדו מן העולם.

והיה באם נתבונן, נראה עד היכן גדלה רשעותו הגדולה של עשו. אמנם יצחק אבינו אמר לו ברכה שהיא כמו קללה עבורו, כפי שביארנו, אבל עשו עצמו יכול היה להשתמש בברכה הזאת 'ועל חרבך תחיה' לדברים טובים. כלומר, עשו יכל להשתמש בחרב שלו להילחם נגד האויבים, נגד אלו שרוצים להרע לבני ישראל, או כדי להפחיד את האויבים, או להשתמש בחרב שלו כדי להגן על יעקב אחיו, אבל עשו ברוב רשעותו הגדולה הניף את חרבו בדווקא נגד בני ישראל, להילחם בבני ישראל, וכך לעולם ועד הגויים בני עשו נלחמים בבני ישראל.

ולכן הברכה הזאת אותה קיבל מיצחק אביו היתה קללה בעבורו כיון שידע שהוא ילחם נגד בני ישראל. ולכן מלכתחילה יצחק אבינו לא רצה כלל לברכו, ורק לאחר שעשו התחנן הרבה הוא בירך אותו, אבל הברכה היא קללה עבורו, כמו שביארנו, כי לעתיד יכלה עשו וכל זרעו, ורק יעקב ובניו יישארו לנצח נצחים.

שבת שבתון

א. נאמר בתורה: "וכרמך לא תזמור", לפיכך כל הקוצץ ענף או יחור מהאילן באופן שהוא מועיל לאילן, שעל ידי כך הוא מתגדל או מתעבה, עובר בלא תעשה. בין שהוא מהכרם (גפן), בין שהוא משאר אילנות. ויש אומרים שבשאר אילנות (שלא בגפן) אין האיסור אלא מדרבנן.

ב. הגדרת מלאכת זמירה היא לקצוץ את הענפים הגדולים, ולקוץ את ראשן כדי שיוסיפו. והחותך מהאילן את העלים והבדים היבשים, הרי זה בכלל זמירה מדרבנן. וכל זמירה שהיא כדי להוסיף הצמחה באילן נחשב בגדר זמור ואסור.

ג. ואמנם כל מלאכת הזמור צריכה דקדוק וחכמה, וכל זמור שאינו על צד הדקדוק עושה גרעון בפירות. ואם הכוונה היא לעצים מותר, ואם מתכוין לזמור אסור.

ד. אם יש צורך בגיזום או פירוק עלים וכדומה בשאר אילנות שאינם גפן, לצורך חיותו של האילן, יש להתיר במקום הפסד גדול שאי אפשר להסתפק בגיזום שלפני השביעית. וטוב שיעשו בשינוי. ויש מתירים גם בגפן, כשהוא לאוקמי אילנא.

ה. יש אומרים שאין איסור זמור מהתורה בענף לח, ויש חולקים.

ו. איסור זמירה מן התורה הוא כשכוונתו להצמיח, אבל הא לאו הכי אין בו איסור תורה. ויש שאיסורו מדרבנן, וכגון כשקוצץ ענפים שלא יכבידו על האילן, וכן כשקוצץ ענף אחד מבין שנים שלא יהיו תכופים זה לזה, או שקוצץ ענף מקולקל, או ענף יבש, כשאין כוונתו להצמיח.

ז. ואמנם מותר לגזום ענף שהותקף במזיקין ויש חשש שהמזיקין יזיקו לשאר העץ נזק כזה המתיר עשיית מלאכה, וגם אם פעולה זו תביא להגברת הצימוח, מותר. אך גיזום רק החלק הנחוץ, ולא יעשה אגב כך גיזום לשם השבחת האילן.

ח. ענפים המפריעים לחוטי חשמל, ויש חשש שבחורף יתנתק חוט החשמל, והדבר ניכר שהענפים גורמים להפרעה, מותר לגזמם בשנה השביעית.

חידודי הפרשה

חידודים לפרשת תולדות

- מה ישאלו את רבי זושא בעולם הבא?
- מהי התקנה שתיקן רבי מאיר שפירא מלובלין?

זכר צדיק לברכה

רבי שמואל אליעזר אידלס זצ"ל - המהרש"א

חידושי תורתו של המהרש"א - רבי שמואל אליעזר אידלס זצ"ל, נדפסו בכל מהדורות הש"ס שנדפסו לאחר פטירתו. הם התחבבו על כל לומדי הש"ס, גדולים קטנים כיסוד להבנת דברי הגמרא ופירושי רש"י והתוספות. אחד מגאוני דורו, כתב עליו כי "כל דבריו מיוסדים על אדני השכל ויסודות חזקים, וכל רוחות שבעולם לא יניעו ולא יזינו ממקומו. וכל החולק עליו כחולק על השכינה..."

רבי שמואל אליעזר הלוי, נולד בקראקא שבפולין בשנת שכ"ה למשפחת רבנים מיוחסת, את שם משפחתו היסב ל"אידלס" כאות הוקרה על שם חמותו הרבנית אידל ליפשיץ, שפרנסה וכלכלה אותו ואת תלמידי הרבנים שהסתופפו בצל קורתו.

שמו של המהרש"א יצא למרחקים כגאון וכגדול הדור. כל גדולי ישראל עמדו עמו בקשר מכתבים בענייני הלכה ואגדה. הוא נתמנה גם כראש "ועד ארבע ארצות" - הארגון שעמד באותן שנים בראש יהדות פולין - ותיקן במסגרתו תקנות רבות.

מלבד גאונותו הרבה ידוע היה גם בצדקותו, טוהר ליבו ועזרתו לזולת. מסופר כי בכל השנים בהן שימש כרב באוסטריה לא רעב אדם לחם. על דלת ביתו חרוט היה "בחוף לא ילך גר. דלתי לאורח אפתח".

בבית דין של מטה

היה זה באחד הבקרים, מיד לאחר עלות השחר. לפתע נשמעו נקישות בהולות על דלתו של הרב.

"יבוא!" הורה הרב, ואל החדר נכנס יהודי מתושבי המקום, מתנשף ורוטט כולו.

"שב, בני, שב והרגע. במה אוכל לבא לעזרתך?" חרד לקראתו הרב.

"המעשה החל לפני מספר שנים, החל היהודי לשפוך שיחו, בעת עסקת מסחר מסוימת, בה הרווחנו - ידידי מנעורי ואני - הון רב, נכשלתי, למגינת לבי, בעברות חמורות ביותר: שתית יין נסך ואכילת מאכלות אסורים. כל זאת עשיתי מתוך ערפול חושים, כשאני נתון בשכרותי. אך כאשר נתפכחתי - הייתי עצוב ומדוכא מאד; לא מצאתי מנוח לנפשי".

"ידידי לא יכול לשאת את צערי ובה אלי בהצעה. 'רואה אני', אמר, 'כי צורך גדול. על כן מוכן אני לקנות עברות אלו מידך, ותמורתן תעביר לזכותי את חלקך ברווח עסקה זו'."

"בלא הסוס הבעתי את נכונתי לעסקה זו. וכך הועבר אלי כל כספי, ובתקיעת כף בינינו קיבל עליו את העברות החמורות שעשיתי".

"לפני תקופה קצרה נפטר ידידי והלך לבית עולמו. והנה, זה מספר לילות הוא מטריד אותי בחלומי ותובע ממני לבא עמו לדין תורה, בבית דין של מעלה, מאחר ומיחסים אליו עברות שאותן לא עבר מעולם. הן רק לשם הרגעתי קנה זאת ממני... הלילה, סיים היהודי דבריו, איים עלי הנפטר בתקיפות, עד כי נרעדתי כולי. מה אעשה!?" שאל.

הרהר הרב בדבר בכובד ראש, והשיב: "כאשר יבא אליך שוב, אמור לו כי מוכן אתה להתדיין עימו, אך בבית דין של מטה".

ואכן - בלילה, כאשר הגיע הלה שוב, הסכים, לאחר בקשות והפצרות חוזרות ונשנות, לבא לבית דינו של המהרש"א.

הגיע היום המיועד. כל תושבי העיר, ואף אנשים מחוצה לה, נהרו אל בית הכנסת הגדול, בו אמור להתקיים דין התורה. המקום היה מלא עד אפס מקום, ורבים כיתרו את הבית מן החוץ. בפנית בית הכנסת תלויה היתה מחיצה, ומאחוריה הקצו מקום

לנפטר. רעד וחלחלה ניכרו על פני הנוכחים כולם. ביראה ובפחד ציפו לבאות.

הרב מגיע, פונה הוא אל השמש ואומר: "קח נא את מקלי, לך אל בית הקברות, הכה במקל שלוש פעמים על קבר הנפטר, ואמור לו כי המהרש"א מזמינו לדין תורה".

השמש עזב את המקום ודממות מוות השתררה בבית הכנסת. ב"מזרח" ישבו חברי בית הדין - בראשם הרב, לבוש בגדי לבן וכולו אומר קדושה.

הזמן חלף. השמש שב, דפק על פי הוראת הרב על הבימה והכריז: "דין התורה מתחיל".

"ראשית ידבר התובע", קם המהרש"א ואמר בקול. ואז נעמד היהודי, רוטט כולו, וסיפר את סיפורו.

הגיע תורו של הנתבע, ואז קם הרב בשנית ושוב הדהדו באולם המילים: "נא יביע הנתבע טענותיו".

עוד רגע - ונשמע קול לא מובן, מעבר לזילון המחיצה.

ליבותיהם של הנוכחים הרבים פעמו בחוזקה וחיוורון כיסה על פניהם.

הנפטר סיים דבריו, ואז דמם הקול. בראות הרב כי לא הובנו דברי הנפטר, חזר עליהם שנית ואמר: "טענת הנפטר היא, כי עשה זאת אך ורק להרגיע את חברו, ולא התכוון כלל וכלל לקבל עליו אחריות לעוונות אלו. כן הוסיף ואמר: 'חברי חי עדין ויכול לשוב בתשובה על חטאיו, ואילו אני - אין באפשרותי לעשות כן'."

דקות מספר דנו חברי בית הדין בהוצאת פסק הדין, ואז קם המהרש"א ואמר: "בית הדין מזכה את היהודי החי עמנו, מאחר והנתבע קנה עברות אלו מידו בהכרה מלאה. אך, מאחר ומצורפת למעשה מחשבה טובה להרגעת חברו - מבטיח אני להתפלל לתיקון נשמתו של הנפטר".

דין התורה הסתיים, ומאז חדל הנפטר להטריד את חברו.

בחמישי בכסלו שנת שצ"ב, עלה המהרש"א בסערה השמימה, כששפתותיו דובבות בכל רגע ורגע בבתי המדרשות ובהיכלי התורה שבכל קצויה תבל. זכותו תגן עליו.

מעוניין לזכות את הרבים ולהפיץ את העלון "פחד דוד" באזור מגוריך?

פנה עוד היום ע"י שליחת מייל ל: mld@hpinto.org.il

ותזכה בברכת הצדיק רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

לקבלת דבר תורה יומי

מאת מורנו ורבנו

כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ניתן לשלוח הודעה

אנגלית +972587929003 • צרפתית +16467853001 • עברית +972585207103 • ספרדית +541141715555

שמעו וראו כי טוב ה' - מודעה רבה לאורייתא

בסייעתא דשמיא מעתה ניתן להאזין לשיעורי מורנו ורבנו כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א - בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית

באתר קול הרשון ובמספר ישיר 0733-718-144

בקרוב יהיה ניתן לקבל חוברת קטלוג מפורט, כל שיעור עם מספר ישיר, ניתן לקבלו במייל: mld@hpinto.org.il

מסודר לפי פרשות השבוע, חגים ונושאים שונים.

שמעו ותחי נפשכם